

La negatives d'alguns apotecaris a vendre un producte per consciència

L'objecció del farmacèutic

JOSÉ MARIA BRUNET

Madrid

La resolució del Tribunal Constitucional (TC) sobre el farmacèutic objector contra els anticonceptius ha obert un espai d'incertesa i dubtes sobre l'abast de l'empara concedida al recurrent i la possible aplicació de la decisió a altres casos més o menys similars que hi pogués haver. I no hi ha una resposta rotunda, perquè els processos d'empara resolten supòsits concrets, no generals. Per tant, no es pot dir que a partir d'ara qualsevol farmacèutic pot negar-se a dispensar la píndola postcoital sense risc de ser multat. Pot passar el contrari, i que el sancionin sense que cap tribunal li retiri la multa.

En el cas del farmacèutic de Sevilla emparat parcialment pel Constitucional hi havia circumstàncies específiques que han estat decisives perquè se li concedeixi

Catorze objectors a Catalunya

■ Catalunya té registrades catorze farmàcies en les quals el titular s'ha declarat objector de consciència per a la dispensació de la píndola anticonceptiva d'emergència. Aquest registre es va obrir no quan es va començar a vendre la píndola postcoital a les farmàcies (2001), sinó quan es va aprovar que es dispensés sense recepta (2009). Va ser Llavors quan els farmacèutics i el Departament de Sanitat van acordar un protocol pel qual els professionals que es registrassin com a objectors de consciència anti-avortistes (encara que la píndola no es considera així, sinó anticonceptiva) podrien no dispensar aquest medicament sempre que facilitessin a la

compradora la informació sobre on adquirir-la com més aviat millor. I en el cas que no pogués tenir-la a temps per prendre-la abans de les 72 hores després del coit, la farmàcia tenia l'obligació de subministrar-la. A més, s'inclouia un fulllet informatiu sobre l'ús d'anticonceptius i on s'acalaria que aquesta píndola era una solució d'urgència, no d'ús sistemàtic. En aquests anys, segons explica la secretaria del

Consell de Col·legis de Farmacèutics, Dolors Costa, "no s'ha produït cap denuncia ni queixa". I en tot cas, cap altre medicament no ha causat conflicte de consciència a les farmàcies. / A. Macpherson

l'empara. Una d'elles és que, segons el TC, és un despatx de farmàcia al centre de Sevilla, per la qual cosa el ciutadà interessat en l'esmentada píndola podia anar a una altra farmàcia a la mateixa zona. Es pot preguntar què hauria passat si la farmàcia hagués estat situada en una remota localitat de muntanya. I per això no hi hauria posta, perquè és una hipòtesi no contemplada pel Constitucional.

És clar, en tot cas, que el TC s'ha autolimitat en la concessió d'aquesta empara. El ponent, el magistrat conservador Andrés Olleiro, hauria volgut anar més lluny i emparar el farmacèutic també en la seva negativa a dispensar preservatius. Perquè aquest va ser l'origen del problema. El ciutadà que va anar a la seva farmàcia va demanar primer profilàctics, i com que no els hi van vendre, va denunciar l'establiment. I va ser la inspecció de la Junta d'Andalusia la que, en acudir a la farmàcia i comprovar els fets, va multar l'estament professional pel doble motiu de no vendre preservatius i no disposar de píndoles de l'endemà. El TC, al seu torn, no ha dit que la multa per la negació dels profilàctics no tingui fonament —que la

Junta andalusa podrà ratificar—, sinó que ha anul·lat la sanció en el seu conjunt perquè ha considerat que el dret a l'objecció de consciència del farmacèutic, com a manifestació de la llibertat ideològica i religiosa, mereixia l'empara en aquest cas només pel que fa a la

No es pot dir que, a partir de la decisió del TC sobre un cas a Sevilla, ara no hi hagi risc de multa

no dispensació de la píndola postcoital.

També cal llegir, tot i això, els vots en contra dels magistrats progressistes Xiol i Valdes Dal-Ré, i especialment el redactat per la vicepresidenta del TC, Adela Asúa, en la mesura que subratlla les es- querdades que aquesta decisió pot implicar sobre els límits al dret a l'objecció de consciència. A sta es pregunta què passarà si algú es nega a dispensar una vacuna. Una pregunta que queda, ara per ara, també sense resposta. ●